

---

## [2022-59-RE](#)

### **Causa 2022-59-RE**

*(Felisberto Da Graça c/ Principat d'Andorra)*

### **Número de registre 482-2022. Recurs d'empara**

**Aute del 14 de novembre del 2022**

---

**BOPA núm. 137, del 23 de novembre del 2022**

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 26 d'octubre del 2022, per la representació processal de la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 4 de maig del 2022, dictat per la Secció d'Instrucció 4 de la Batllia, contra els autes del 16 de juny i del 5 d'agost del 2022, dictats pel Tribunal de Corts, i, contra l'aute del 6 d'octubre del mateix any, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret i no arbitrària, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li les resolucions impugnades, i que s'adoptin les mesures per restaurar el dret fonamental vulnerat, d'acord amb les disposicions de l'article 92.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional. Així mateix, demana que es declari la responsabilitat del poder judicial de l'Estat per l'error comès;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

### **1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries**

1.1. La Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça va presentar una querella criminal contra l'agent del Servei de Policia amb núm. d'identificació P0418 per una presumpta contravenció penal de maltractaments.

---

1.2. El 4 de maig del 2022, la Secció d'Instrucció 4 de la Batllia va dictar un aute en què acordava desestimar la querella per no ser els fets constitutius de delictes, ja que les imatges de les càmeres de seguretat ciutadana que van enregistrar els fets objecte de denúncia demostraven que el querellat no va realitzar cap conducta constitutiva d'infracció penal. I, per consegüent, la Secció d'Instrucció 4 de la Batllia va decretar l'arxivament de les actuacions.

1.3. La representació processal de la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 16 de juny del 2022, el Tribunal de Corts va dictar un aute mitjançant el qual decidia desestimar aquest recurs i confirmar íntegrament la decisió de la Batllia, imposant a la part apel·lant les despeses processals del recurs.

1.4. La representació processal de la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça va presentar un incident de nul·litat per considerar que s'havien vulnerat els seus drets a la jurisdicció i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, el 5 d'agost del 2022, el Tribunal de Cort, va dictar un aute que desestimava aquesta incident de nul·litat.

1.5. La representació processal de la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça va formular un recurs d'apel·lació contra la desestimació de l'incident de nul·litat esmentat, i, el 6 d'octubre del 2022, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va decidir no admetre a tràmit aquest recurs.

1.6. El 26 d'octubre del 2022, la representació processal de la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça va interposar un recurs d'empara contra totes les resolucions de la Secció d'Instrucció 4 de la Batllia, del Tribunal de Corts, i, de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia que s'acaben de ressenyar.

## **2. Argumentació jurídica**

### **2.1. Argumentació de la recurrent**

- La recurrent en empara fonamenta el seu recurs en una eventual vulneració del dret a la jurisdicció (article 10.1 de la Constitució), en el seu vessant del dret a obtenir una resolució judicial motivada, raonable, completa, congruent, fonamentada en Dret i no arbitrària i conforme amb el principi de legalitat.

- Entén que les decisions dictades pels tribunals ordinaris són arbitràries, ja que no han aplicat la normativa aplicable i no es fonamenten en Dret, alhora que la resposta és contrària a la doctrina jurisprudencial i a la *communis opinio* dels juristes (cita la sentència del 20 de desembre del 2016, recaiguda en la causa 2016-30-RE).

En el sentit exposat, afirma que la batlle instructora no ha realitzat una investigació prou acurada, ni aprofundida abans de la desestimació de la querella. Assenyala que les imatges analitzades no es corresponen amb la càmera del número 7 de l'avinguda Meritxell, sinó amb la del número 11. L'angle d'aquesta darrera càmera no permet visualitzar la seqüència completa dels fets. Atesa la rellevància de les proves, considera que la decisió de la batlle instructora no es troba motivada. Afegeix que en una de les imatges es veu clarament com l'agent de policia agafa pel canell a la recurrent i, per tant, el raonament del tribunal ordinari no s'ajusta als fets quan sustenta que es va tractar d'un bloqueig verbal i no físic.

---

- La batlle instructora tampoc ha practicat la diligència sol·licitada d'identificar l'esposa de l'agent del Servei de Policia, donat que la seva declaració sobre els fets era imprescindible i tampoc ha rebut la declaració de tots els testimonis presencials, com per exemple del testimoni F.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li les resolucions impugnades, i que s'adoptin les mesures per restaurar el dret fonamental vulnerat, d'acord amb les disposicions de l'article 92.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional. Així mateix, demana que es declari la responsabilitat del poder judicial de l'Estat per l'error comès.

## **2.2. Argumentació de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia**

- La Sala Penal inadmet a tràmit el recurs contra l'aute desestimatori de l'incident de nul·litat presentat per la recurrent sobre la base dels fonaments següents.

- En primer terme, recorda que com sosté el Tribunal de Corts, les parts en el procés penal no tenen un dret absolut i il·limitat a la pràctica de les diligències d'instrucció, ni a la prova, sinó que el dret a la utilització dels mitjans de prova està condicionat a que la diligència d'investigació o la prova siguin pertinents. Considera que els arguments i la conclusió del Tribunal de Corts no estan mancats de fonament, ni són irracionals i s'ajusten als criteris de la lògica i de l'experiència.

- En segon terme, assevera que en l'aute la nul·litat del qual se sol·licitava no es va cometre cap defecte de forma, ni cap infracció processal, i que aquest aute tampoc era incongruent.

## **3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional**

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem; l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd i no vulnerin cap dels drets protegits per l'article 10 de la Constitució.

3.2. L'admissió d'un recurs d'empara resta condicionada al compliment d'unes exigències de legitimació, de postulació formals i temporals que es contenen en els articles 35, 36 i 86 a 88 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional. A més del compliment d'aquestes exigències, també es requereix, en primer terme, que el recurs d'empara, conforme a allò que determina l'apartat segon de l'article 37 de la Llei esmentada, no sigui inadmissible per falta manifesta de contingut constitucional de la infracció denunciada. I, en segon terme, s'ha de tenir en compte que, segons l'article 91.1 d'aquesta mateixa Llei, el Tribunal ha de considerar fets provats aquells que figurin amb aital caràcter a la causa recorreguda.

Aquesta segona exigència significa que el recurrent no pot alterar el relat fàctic en interès propi; és a dir, no està permès fer supòsit de la qüestió.

3.3. El Tribunal de Corts, en el seu aute del 16 de juny del 2022, considera que el relat fàctic que es conté a la denúncia o a l'escrit de querella no es troba avalat pel resultat de les actuacions. Així, sustenta que el testimoni M, en la declaració efectuada al Servei de Policia, el 3 de novembre del

---

2021, va referir que no havia vist el que havia succeït i mai havia manifestat a la querellant que hagués presenciat els fets denunciats. I, el mateix succeeix amb el testimoni F, ja que va presenciar el mateix que el testimoni M, i, per tant, res podia aportar. Quant a l'esposa de l'agent de policia querellat, el Tribunal de Corts raona que no tenia obligació de declarar per la seva vinculació familiar i que el seu testimoniatge s'hauria de valorar d'acord amb aquest lligam familiar existent.

Conseqüentment, la denúncia de la recurrent que l'agent de policia l'hauria agafat pels cabells i pel canell i l'hauria bloquejat de forma violenta contra la paret no s'aprecia a la gravació de la càmera de videovigilància ciutadana. En aquesta, només s'observa un advertiment, però cap contacte físic.

Per això, el Tribunal de Corts, a l'igual que la batlle instructora, van concloure que de les actuacions no s'inferien indicis que avalessin la versió de la querellant.

3.4. El cànon de constitucionalitat respecte de l'exigència de motivació i del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret ha estat explicitat en reiterades ocasions per aquest Tribunal.

Així, ens hem pronunciat, entre d'altres, sobre el deure de motivació (veg. per ex. la sentència del 2 d'abril del 2012, recaiguda en la causa 2011-37-RE, la sentència del 12 d'octubre del 2018, recaiguda en la causa 2018-21-RE, i, la sentència del 9 de setembre del 2019, recaiguda en la causa 2019-34-RE).

La doctrina del Tribunal Constitucional ha estat constant en destacar que el deure de motivar les resolucions judicials, no només present a l'article 10, sinó també a l'article 86.2 de la Constitució ("*2. En tot cas, les sentències seran motivades, fonamentades en l'ordenament jurídic i notificades fefaentment*"), deriva de la necessitat que els jutges expliquin el raonament emprat per tal que els justiciables puguin entendre els motius pels quals les seves pretensions han estat totalment o parcialment rebutjades.

La motivació és una conseqüència de la bona administració de Justícia (veg. la sentència del Tribunal Europeu dels Drets Humans recaiguda en la causa *García Ruiz c/ Espanya*, GC núm. 30544/96, del 21 de gener de 1999, §26), alhora que requereix que es recolzi en criteris objectius derivats del dret. A més, i no es pot oblidar, la motivació de les resolucions judicials i, per tant, l'explicitació de l'aparell argumentari per acollir o refusar les pretensions de les parts és aquell que possibilita que els tribunals superiors, els quals han de resoldre els recursos contra les resolucions judicials, puguin conèixer les raons en què s'ha fonamentat l'òrgan judicial *a quo* en la seva resolució.

Per últim, però no menys important, el Tribunal Europeu dels Drets Humans ha assenyalat que la motivació ha de contenir una exigència de rigor i de qualitat. I, en aquest sentit, s'han equiparat a les denegacions de justícia aquelles fonamentacions estàndards, esquelètiques o vagues (veg. la sentència recaiguda en la causa *Georgiadis c/ Grècia*, núm. 21522/93, del 29 de maig de 1997, §42-43, i la sentència recaiguda en la causa *Higgins c/ França*, núm. 134/1996/753/952, del 19 de febrer de 1998, §42-43).

3.5. Una de les qüestions que la recurrent en empara considera que evidencia la manca de motivació i el dictat d'una resolució arbitrària és la no presa de declaració com a testimoni de l'esposa de l'agent de policia denunciat, ni la del testimoni F.

No obstant això, de la lectura del considerant segon de l'aute del Tribunal de Corts, que desestima l'apel·lació contra l'aute de la batlle instructora de desestimació (sic) de la querella interposada, se'n

---

desprèn que el Tribunal ha fonamentat, de manera raonable i lògica, les raons per les quals no esdevenen necessaris, ni útils aquests testimoniats. Així, respecte del testimoni F, hem vist que s'argumenta que no va presenciar els fets, i, que respecte de l'esposa de l'agent denunciat, s'argumenta amb un doble raonament: un, no té obligació de declarar, atès el lligam familiar, i, dos, si ho fes, aquest lligam familiar s'hauria de prendre en consideració als efectes de valorar el resultat del seu testimoni.

3.6. La segona qüestió rau en l'absència d'imatges de la càmera situada al número 7 de l'avinguda Meritxell i, segons el parer de la recurrent, de la gravació que es troba en les actuacions s'observa, a diferència d'allò que manifesta el Tribunal, que sí va existir bloqueig físic i no merament verbal.

Tampoc des d'aquesta òptica, es pot admetre el recurs d'empara, ja que la valoració de la prova practicada a la instància respecte dels fets que es consideren acreditats o no, es veu alterada i modificada per la recurrent en empara, la qual, davant les afirmacions del Tribunal, sosté que sí s'observa un bloqueig físic en les gravacions i recrimina al Tribunal que no es pot obtenir una visió completa dels fets, degut als angles morts i que aquests sí es podrien observar amb la gravació de la càmera del número 7.

En definitiva, com es pot constatar la recurrent fa supòsit de la qüestió, ja que pretén substituir el relat fàctic apreciat en primera i en segona instància pel seu propi relat, ja defensat en la denúncia i en la querella i que ha estat descartat per la jurisdicció ordinària en atenció a les actuacions practicades.

3.7. Les consideracions anteriors evidencien la manca manifesta de contingut constitucional del recurs d'empara, per la qual cosa s'ha de declarar la seva inadmissió a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

### **Decideix:**

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2022-59-RE interposat per la representació processal de la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça contra l'aute del 4 de maig del 2022, dictat per la Secció d'Instrucció 4 de la Batllia, contra els autes del 16 de juny i del 5 d'agost del 2022, dictats pel Tribunal de Corts, i, contra l'aute del 6 d'octubre del mateix any, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

